

ПРЕСЛАВСКА ДУМА

Вестникъ за култура и стопанство
Издание на Преславската градска община
Редакторъ: Владимиръ Стойчевъ.

Грината за род-
ната книга е гри-
на за бъдещето
на нашия народъ

(Изъ списание „Завети“
год. VI. кн. 1)

ОБЛАСТНИЯТЪ ДИРЕКТОРЪ ВЪ ПРЕСЛАВЪ

ЕДНО ИМПОЗАНТНО СЪБРАНИЕ. ПОГЛЕДЪТЪ НА ПРЕСЛАВЦИ ТРЪБВА ДА БЪДЕ ОБЪРНАТЪ КЪМЪ СТАРИНИТЪ. ДЕМОКРАЦИЯТА НЕ ЗНАЧИ СЛОБОДИЯ, А ЗАКОНЪ, СИЛА И ДИСЦИПЛИНА. САМО СПЛОТНОСТЪТА НИ ЩЕ ДОНЕСЕ ШАСТИЕТО.

На 19. III. т. г. града ни се посети отъ Областния директоръ г-нъ Шумеловъ. За неговото пристигане се знаеше преди два дена. Още отъ 12 часа улицитъ бѣха задръстени отъ народъ, дошълъ даже и отъ съседнитъ села. Г-нъ Директорътъ пристигна точно въ 3 часа и се отправи къмъ старинитъ, за да се поклони въ Българския Иерусалимъ и къмъ 4 часа пристигна въ града, кждето въ общината прие шефове въ на околийскитъ учреждения и представителитъ на всички културни, стопански и професионални организации. Г-нъ Директорътъ се обърна къмъ присѣстващитъ съ следнитъ думи: „Вие сте членове на голѣмото семейство, наречено гр. Преславъ. Събрахъ ви, за да ми кажете какви сж нуждитъ на тоя градъ. Сърдцето ми се сви, когато видѣхъ, колко назадъ е останалъ гр. Преславъ, мѣстото, кждето се роди българската култура, откждето се начертахъ истинскитъ граници на България презъ времето на Симеонъ Великий. Не трѣбва да стоимъ въ това положение. **На васъ, потомцитъ на Симеона, се е паднала тежката задача да го издигнете и направите мѣ-**

сто за поклонение. За това ще имате напълно моята подкрепа“.

И, следъ като изслуша представителя на общината за стопанското благоустройство и хигиенично състояние на града и други въпроси въ свръзка съ издигането на гр. Преславъ, г-нъ Областниятъ Директоръ се отправи за читалищния салонъ, кждето го чакаше гражданството. При препълненъ салонъ събра нието се откри отъ преславския Народенъ представител г-нъ Димитъръ Марковъ. Думата се даде на г-на Областния Директоръ, посрещнатъ съ бурни ржкоплѣскания. Той произнесе една прочувствена и високо-патриотична речъ, която предаваме по-долу:

— Драги Преславци, честь имамъ, че мога да Ви се представя. Задачата, която съмъ позлъ като областенъ директоръ, е доста тежка. Азъ ида въ една областъ менъ малко позната и за да изпълня дълга си съ доблестъ, ми е необходимо Вашето съдействие. Постѣтъ ми е политиченъ. А какво значи политика? Това значи да управлявашъ, да направишъ отъ дисхармонията въ живота хармония.

(Следва на II стр.)

ВЛ. СТАНЧЕВЪ

КАКЪ МОЖЕ ДА ИЗГЛЕЖДА ПРЕСЛАВЪ

ВЪ СЪЗНАНИЕТО НА ХИЛЯДИТЪ ПОСЕТИТЕЛИ ТРЪБВА ДА СЕ ЗАПАМЕТАТЪ НѢКОИ ИСТОРИЧЕСКИ СЪБИТИЯ ОТЪ ЕПОХАТА НА СИМЕОНА. ПОСТРОЙКА НА ИСТОРИЧЕСКА АРКА. ОТЪ ГОДИНА НА ГОДИНА ДЪРЖАВАТА И БЪЛГАРСКИЯ НАРОДЪ ВСЕ ПОВЕЧЕ СПИРАТЪ СВОЯ ПОГЛЕДЪ НАДЪ ПРЕСЛАВЪ. НИЕ ТРЪБВА ДА СМЕ ГОТОВИ ДА ИЗПЪЛНИМЪ НАШИЯ ДЪЛГЪ.

(Една идея за благоустройство центъра)

Въпросътъ за устройване на нашия градецъ въ видъ да отговаря, като мѣсто, което се посещава отъ много блгари, които идватъ да се поклонятъ на свѣтлитъ паметници, останали отъ най-славната епоха на нашето отечество, създава въ последно време сериозни грижи и на Преславското гражданство и на общината. И много лесно обяснима е тая грижа, като се има предвидъ, че отъ година на година

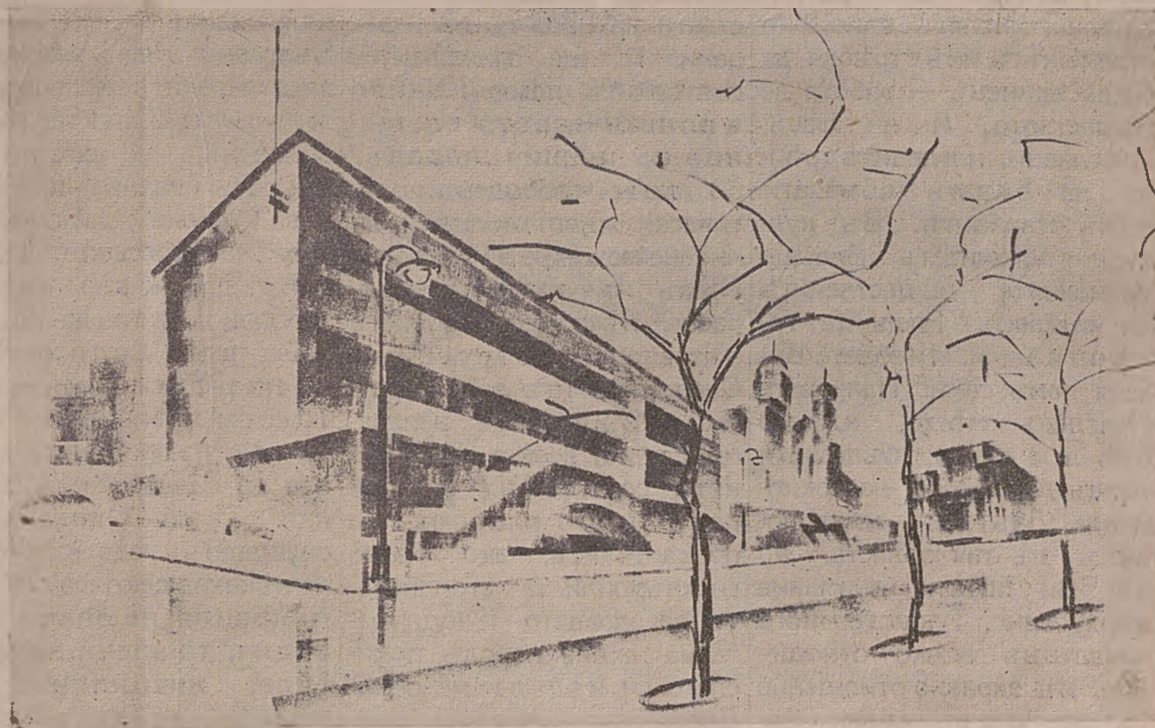
развлѣчение) и второ—въ украсяване и благоустройство града ни.

Първата частъ на тая програма е малко по-трудна, защото за нея сж необходими повече сръдства. Тя, обаче, на първо време може да се изчерпи съ обзавеждане на спални, каквито Преславското туристическо д-во, съ съдействието на общината, ще уреди. Съ създаването на казино-то и добре уредения джазовъ

ството трѣбва да се постарее да уреди, съ каквото сръдствата позволяватъ, и своето селище.

Тукъ ще се постареемъ да начертаемъ единъ планъ, следъ реализирането на който, ето какъ ще изглежда Преславъ:

Тръгваме отъ гарата по една послана съ камъни-блокчета улица, отъ дветѣ ѝ страни по ивицата на бордюритъ сж посадени паркови дръвчета. По цѣлата дължина на тая улица, презъ цѣлия градъ, тамъ кждето на регулчната линия нѣма сгради, сж направени хубави каменни съ желѣзни парапети огради, а предъ тѣхъ тротоаритъ сж послани съ плочки. Въ тоя видъ тая улица се спуска по „СЖРЪ БА-ИРЪ“. Площадътъ между кждата на Стефанъ Боневъ Братойчевъ и държавния мостъ на градската рѣка е коренно промѣненъ. Тукъ е очертанъ единъ правилень площадъ. Отъ всички страни на тоя площадъ, така сжщо и отъ страната, кждето сж дворнитъ мѣ-

Бъдещата прогимназиална сграда въ гр. Преславъ, заедно съ изгледа отъ градинката при църквата и читалищната сграда, гледана отъ дюкяна на Христо Сланевъ.

общественото мнение на нашата страна спира все повече погледъ надъ Преславъ. Ето защо, нужно е да се направи всичко възможно за да отговоримъ на различнитъ нужди, които ще се явятъ у насъ въ бъдеще. Бърземе, обаче, да добавимъ, че при разрешаване на тоя въпросъ, първо: не бива да се излиза отъ рамкитъ на поддатнитъ сили на Общината и населението и второ — цѣлата тая работа трѣбва да се извърши на етапи, по единъ строго опредѣленъ планъ.

Тая програма трѣбва да се развие въ две направления — въ създаване удобства на посетителитъ (квартира, храна,

оркестъръ, и въпроса съ храната и развлѣчението на посетителитъ се разрешава, разбира се въ единъ скромень видъ. Остава да се обърне внимание и се вложи малко повече амбиция въ благоустройство и разхубавяване, поне на една улица — тая, която минава презъ цѣлия градъ, по която, безспорно ще минатъ вички, които идватъ въ Преславъ, и по която ние почти всички преславчени, ходимъ. Въпросътъ съ разхубавяването на едно селище не е луксъ, а културна потребба на населението. И, както всѣки единъ стопанинъ се старее да уреди своя дворъ съ една хубава градинка, така и обще-

ста на Гроздана Григорова и Вълчо Добревъ по регулчната линия сж построени хубави каменни и съ циментови блокчета огради, а предъ дворнитъ тротоари съ плочки. Сегашната водопойна чешма я нѣма, теренътъ на площада е заравненъ, а водопойната чешма е премѣстена къмъ рѣката на около 40 метра отъ моста на държавното шосе. Дерето, което идва отъ ПАРНАТА МАХАЛА, е скрито въ каналъ. Цѣлия площадъ е павиранъ и покрай тротоара отъ всичкитъ му страни сж посадени хубави канадски тополки. Празното мѣсто между училището „Митрополитъ Симе-

(Следва на IV стр.)

Преславскитъ ученици:
Ураааа! Имаме си най-после училище!

ОБЛАСТНИЯТЪ ДИРЕКТОРЪ ВЪ ПРЕСЛАВЪ

(Следва отъ страница 1-ва)

Ако сравнимъ първобитни тѣ общества съ днешното, ще се убедимъ, че културата създаде раздѣлението между хората. Това е естественъ законъ. Условието на живота каратъ хората да се специализиратъ въ различни професии. Икономическиятъ законъ създаватъ дисхармонията, а политическиятъ трѣбва да я поставятъ въ хармония. Ето отъ кжде иде тежката задача да стоишъ на политически постъ. Политика не значи партизанщина, а изкуство да управлявашъ. Азъ съмъ представителъ на всички министерства въ областта. И, като общественикъ, трѣбва да познавамъ хората и условията, съ които ще работя. За да изпълня дълга си, трѣбва моитѣ подведомствени да приобщатъ всички общественици къмъ стопанска и културна работа, а това ще стане чрезъ културнитѣ комитети, образувани въ всѣко село и градъ. Искамъ всички да сж равни и еднакво ценни за България. Не всѣки може да бжде общественикъ. Общественицитѣ сж белѣзани. Общественикъ е онзи, който се отдѣля отъ личното и се жертвува за общественото. Всички хора не могатъ да мислятъ едно, но стремехъ имъ трѣбва да бжде единенъ — работа за обществото. А на Васъ, Преславци, погледитѣ трѣбва да бждатъ обрнати къмъ старинитѣ. Въ културния комитетъ Вие ще уеднаквите общественитѣ си интереси. Гледайте голѣмитѣ цели. Изградете Вашия домъ сами. Направете Преславъ мѣсто, кждето цѣлѣтъ български народъ да дойде на поклонение. Азъ съмъ новъ човѣкъ въ тая областъ, но ще Ви обрнa внимание върху едно. Тука сте много назадъ въ всѣко отношение. Въ здравно отношение тоя край е въ окаяно положение. На 8,000 граждани и 12,000 селяни въ областта се пада единъ лѣкаръ; на 17,000 граждани и 9,000 селяни единъ фелдшеръ; на 16,000 граждани се пада една акушерка. А здравето, господа, това е живота. Нечистоплътността е голѣма, има много въшки, голѣми усилия се полагатъ за обезвъшчаване на населението. Въшкитѣ и комаритѣ носятъ голѣми болести. Въ областта има около 4,000 жители годишно заболѣли отъ малария. Алкоголизмътъ е голѣмъ. Въ областта има 8,000 заведения и крѣчми, кждето се продаватъ алкохолни пития, вследствие на което имаме 500 епилептици, 640 идиоти, 720 глухо-нѣми, 580 слѣпи и 460 души не-

нормални хора. Човѣкътъ се стреми да облагороди цѣлѣта, овошкитѣ, за да получи по-добри плодове, но кога ще облагородимъ градината на живота? А именно отрицателнитѣ качества създаватъ буренацитѣ въ живота. **И въ стопанската дейность областта е останала назадъ.** Отъ обработваемата площъ земя 71% е засѣта съ зърнени храни, 5.30 фуражъ, 5% индустриални растения; 4.75 варива; 2.5 лозя; 1.65 бостани, 0.25 овошки и 10% угари. Отъ тия цифри се вижда, че нашето земедѣлие е тамъ, кждето е било преди Ханъ Омортаговото време. Съ тази си стопанска дейность ние не можемъ да конкурираме другитѣ страни, когато 71% отъ културитѣ ни сж стари продукти, отъ които държавната губи. А губи ли държавата, губи обществото, губи цѣлиятъ български народъ. На всички общественици погледитѣ трѣбва да бждатъ обрнати къмъ стопанска дейность на земедѣлеца. Зърненитѣ храни трѣбва да се замѣнятъ съ други по-доходни. Стопанската дейность трѣбва да бжде дирижирана, — само по тоя начинъ ще подобримъ качества на нашитѣ произведения и ще завладѣемъ свѣтовнитѣ пазари. **Какво е политическото състояние на нашия народъ?** 60 години свободенъ политически животъ имаме, но ние не можахме да узрѣемъ. Презъ тия години прекарахме нѣколко външни и вътрешни сътресения. Следъ войнитѣ договоритѣ ни унижиха, а репарациитѣ ни вземаха жизненитѣ сокове. Тия грѣшни пари, които плащаме на победителитѣ, ако бѣхме ги хвърлили за стопанското, за здравето и културата на нашия народъ, помислете си, кжде да сме сега? Днесъ държавата ни изнемогва. Народътъ трѣбва да знае всичко; не бива да се крие отъ него нищо. И днесъ, когато парламентътъ отдѣли една голѣма сума отъ бюджета на държавата за въоръжение на българската армия, народътъ трѣбва да знае за това. (Бурни ржкоплѣскания). Всички виждате, че свѣтътъ кипи. Народитѣ следъ войнитѣ не можаха да се опомнятъ. Миръ не можа да се постигне. Човѣчеството си остана сжщото. Ужъ съ разумъ, но не можа да уреди отношенията си съ миръ и любовъ. И се наложи да се бори. Силата е въ армията (ржкоплѣскания). Нито единъ народъ не бива да предава родината си като Чехия. Вѣрно е, че въ такива моменти

управницитѣ иматъ грѣхове, но често пѣти сж виновни и обстоятелствата. Ако ще ги сждимъ, то ще ги сждимъ за неумѣлото водене на храбрия български народъ. **Вътрешното ни положение сега е добро.** Ние имаме спокойствие, а така сжщо и дирижирано стопанство. Правителството днесъ организира съсловията, а това е голѣмъ активъ. Създадоха се закони за работницитѣ, а земедѣлскитѣ стопани съ посмъртната каса се задоволиха толкова, че тѣ спокойно могатъ да изчакатъ всѣки единъ нещастенъ моментъ. А не е далечъ деня, когато българскиятъ земедѣлецъ ще получи и пенсия. Социалното законодателство засегна и другитѣ професии и ние можемъ да се гордѣемъ, че България съ своитѣ социални закони стана примѣръ на другитѣ държави. Ами общественото подпомагане? Колко сълзи се изтриха съ тоя законъ! Около петъ милиона лева се дадохъ въ нашата област. Нека всѣки знае, че и въ неволята щастие се кове. Но, господа, животътъ не е сцена да го дигизираме и покажемъ на зрителитѣ, тамъ трѣбва време. Вътрешното положение се смущава отъ нѣкои срѣди. Службата ми донесе, че разни легионери и ратници обявили война на чуждитѣ елементи въ България. Не разбирамъ защо младитѣ не спазватъ законитѣ на Христа. Кой е виновенъ, че хората се раждатъ такива или онаквива? Малка България е земя на свободата. Всѣки може да живѣе въ нея свободно, стига да не смущава реда. Други смутители на реда сж партизанитѣ. Това сж слѣпцитѣ на българския народъ. Не желая да ги нарека съ друго име. Тѣ се опитватъ да смущаватъ реда въ името на нѣкаква демокрация. **Демокрация не значи слободия, то значи законъ, сила, дисциплина, а именно въ тѣхъ нѣма това.** Кой нѣма да каже, че миналото бѣше лошо? Старата партизанщина не трѣбва да сжществува. **Нека прелистимъ историята и ще видимъ, че България е отбелязвала най голѣмитѣ си успѣхи, когато вътрешно е била единна, но нейното падение е било рожба винаги на вътрешното разединение.** Такъвъ е случая съ падането на българския народъ подъ гръцко робство следъ царъ Петъръ, и падането ни подъ турско робство, следъ Шишмана. Тогавашинитѣ боляри, които разкжсаха българския народъ за свои лични интереси, не изкопахъ ли гроба на България? А тогавашинитѣ боляри, това сж днешнитѣ партизани.

Кой не ще отрече срамното време на партизанщината, когато гинѣха най-добритѣ синове по улицитѣ на София? Обрнали бѣхме страната си на дива. Кажете ми, кой иска да върне това срамно минало на българския народъ? Отговорътъ е само единъ — слѣпцитѣ. Други смутители на реда сж комуниститѣ. Отъ тѣхъ азъ не се страхувамъ. Русия е ясенъ примѣръ за онова, което могатъ да докаратъ идеитѣ имъ. И тамъ дойдохъ въ името на социалнитѣ закони, въ името на социалного равенство, но икономическитѣ закони ги пометоха. Насъ ни се налага другъ животъ, **даже и въ външната политика.** Никой не отрича, че трѣбва да осжществимъ националнитѣ си идеали (ржкоплѣскания), но трѣбва да се пазимъ отъ площаднитѣ критики и решение на голѣмитѣ национални въпроси. Както виждате, събитията се развиватъ естествено и мълниеносно. Онова, което стана съ Австрия, Судетската областъ и Чехия, стана така, че се научихме при свършения фактъ. Това е, Господа, политика, противникътъ не бива да знае какво става и какво мислимъ. И онова, което загубихме следъ дветѣ войни, се дължи на площадната политика. Нека всѣки живѣе съ националнитѣ идеали на нашия народъ, но да чака момента. Преди да свърша, апелирамъ къмъ васъ да бждете най-напредъ българи, следъ това партизани. Презъ изборитѣ докажете, че сте потомци на Великия Си-

меонъ. Изберете най-достойнитѣ, тия, които при своята работа ще се ръководятъ съ общото, отъ интереситѣ на града, отъ интереситѣ на цѣла България. Българскиятъ народъ е тамъ, кждето трѣбва да бжде. Нашата земя я нѣма никжде. Нашиятъ народъ съ своя трудъ и качества е далъ най-голѣми постижения въ всѣко направление. Нашиятъ народъ е далъ много нѣщо. Земята ни е хубава, нека я обичаме, да използваме жизненитѣ й сокове. Въ нея се ражда всичко. Нашитѣ тютюни, нашето яйце спасиха икономическата чест на България. На всѣки е известно, че преди години победихме Руския дѣлпингъ, защото условията ни помагатъ. Въ България тревитѣ и буренацитѣ струватъ пари. Ами минералнитѣ извори, никжде ги нѣма по свѣта. Живѣйте съ свѣтли бжднини! Тази хубава земя и този народъ трѣбва да живѣятъ въ пълно обединение. Негово Величество Царътъ ни сплотява, неговата личность ни обединява. Обичаме го всички, защото се роди тука и се откърми отъ нашата хубава земя. Заедно съ насъ като войникъ се бори за националнитѣ ни идеали и черта границитѣ на България. **Само сплотението ни ще ни донесе щастие. Това го иска нашата националность; това го искатъ китнитѣ ни поля, напоени съ крѣвта и потъта на българския народъ.**

Нека работимъ и живѣемъ за България!

Вестникарската агенция и книжарница „СТРЕЛА“ Ч. В. Христово на своитѣ многобройни клиенти.

Важно! Важно!
ЗА ВЕЛИКДЕНЪ
БОИ, въ кутийки и пакетчета за яйца, ПРѢСНИ МАЯ и капки есенция за козунаци ще намѣрите въ книжарница „СТРЕЛА“ срещу казиното.

Трифоновденъ въ Преславъ
хорото на старцитѣ

Четете вестникъ „Преславска дума“

ИЗЪ НАШИЯ КРАЙ

Празникът на българската земя

с. ВЪРБИЦА.

Св. Власия! Скромно тържество, съ голѣмо съдържание! Празникът на черната угарь, празникът на ония, що съ оралото и мотиката хранятъ свѣта. Тоя празникъ ще остане паметенъ за насъ, хората на чернитъ бразди, особено тая година, защото се отпразднува съ едно небивало тържество, виновника за което, безъ съмнение, е нашиятъ многоуважаванъ кметъ г. Стефанъ Поповъ, който, откакто зае поста си, не жали ни трудъ, нощта обръща на денъ, и всеотдайно се е посветилъ на селото. Хвала му!

Множеството отъ земеделци-стопани, следъ божествената литургия, се отправя къмъ полето на труда, където се тъмнѣше и чакаше своитъ синове земята, накипнала съ девственъ пролѣтенъ сокъ. Впечатление правѣше дисциплината, що царѣше всрѣдъ селскитъ маси. Земеделцитъ-стопани за лишенъ пѣтъ доказаха, че сж сила, твърдина и че вече не сж играчка въ ржцетъ на честолюбци, а обединени въ своитъ стопански задруги, тѣ сж помощници въ новото държавно строителство. Множеството, водено отъ председателя на задругата, поблѣляла вече, но съ много още енергия, дѣдо Добри, стигна до опредѣлената цель; отслужи се водосветъ и съ света вода се порѣси земята за плодородие. Впрегнаха се лисибиволи и се прикачи плуга.

Всички въ напрегнатостъ чакатъ. Когато кметътъ, г. Поповъ, за обща радостъ на всички, наблѣгна ралицата и пусна първата бразда, възторгътъ бѣше неописуемъ. Мощно „ура“ продра въздуха. А когато мирисъ на прѣсно изорана прѣстъ се понесе и упои селяка, очитъ овлажнѣха и устнитъ зашепнаха молитва. Ето грѣмна и музиката! Залюлѣ се китно хоро, водено отъ кмета и отъ първитъ хора на задругата. Следъ тържеството въ полето шествието потегли за село, като предъ манифестациитъ земеделци-стопани тръгна кола, водена отъ лисибиволи. За да направи удоволствие на участничитъ, кметътъ поведе шествието, като се качи въ колата и отъ тамъ отговаряше на многото поздравии и овации. Шествието обиколи цѣло село. Следъ това се устрои интимна другарска закуска, която направи на околнитъ впечатление съ реда си. Всички, богати и бедни стопани, се почувстваха като братя. Нѣма вече онова раздробление на миналото, братъ да не търпи братя, а при голѣма задушевностъ срещата продължи и се привърши съ пожелание догодина да се направи съ по-голѣма импозантностъ, като задругата обедини и ония стопани, които по една и друга причина, не сж още въ редоветъ на задругата.

Върбичанинъ

Посрѣщане първия влакъ на новата гара Кочово

На 19 т. м. 9¹/₂ ч. стана посрѣщането на първия влакъ, спрѣлъ на ново-построената гара КОЧОВО.

Отъ ранна сутринъ отъ всички краища на селото се стича народъ къмъ новата гара. Поблѣли старци, напети момци, мжже и жени, размѣсили се, весело приказватъ, размѣнятъ взаимно шеги и живо коментиратъ предстоящото събитие. Тукъ сж и всички учащи се отъ първоначалното училище и прогимназията начело съ своитъ учители. Огроменъ вѣнецъ отъ зеленина и цвѣтя, придържанъ отъ ученички, чака да заеме опредѣленото му мѣсто — да окичи локомотива на първия влакъ, който ще спре на новата гара Кочово. На дълга връвъ провѣсени мждрятъ се бѣли платна и пѣстри кърпи и пешкири, даръ отъ населението на село Кочово на първия влакъ, чакатъ и тѣ да заематъ своето мѣсто.

Множеството е нетърпеливо. Всѣки съ трепетъ очаква, кога ще се зададе влака. Но, ето го и той се задава! Важенъ, величественъ, сякашъ съзнаващъ голѣмото внимание, което му се указва, влакътъ навлиза въ района на гарата. Участитъ се подемаатъ „ШУМИ МАРИЦА“. Нестихналъ още първиятъ куплетъ, хилядното множество подема грѣмко ура, каквото само българинътъ може до.wikne.

Въ този моментъ на жгѣла на новопостроената просторна рампа застаналъ кметътъ на с. Кочово г. Юрданъ Л. Поповъ, чака да утихне множеството. Видимо развълнуванъ, г. кмета съ вдъхновено слово приветствува пристигането на влака и изказа радостта и задоволството на населението на с. Кочово, че една тѣхна отъ много години лелѣяна мечта е вече сбждната. Село Кочово вече има своя гара, отъ която населението ще може по-свободно да изнася своето производство: грозде, вино, жито, добитъкъ и др., както и да внася презъ нея онова, отъ което ще има нужда. Нестихнали още последнитъ думи отъ речта му, множеството подема още по-мощно и по-бурно ура.

Следъ речта г. кметътъ поздравя въ лицето на началникъ-влака цѣлия персоналъ и пжтничитъ съ обичайното

българско „Добре дошли“.

Въ това време на размѣна на поздравии, селяни поднесоха на персонала на влака печено агне, хлѣбъ и екстра кочовско червено и бѣло вино. — „Всичко е мѣстно производство“ — провиква се единъ старецъ. Пжтничитъ сжщо не сж забравени. Мжже съ бакъри вино обхождатъ и черпятъ пжтничитъ по случай откритието на новата гара.

На локомотива вече е поставенъ вѣнецъ съ надписъ „отъ гара Кочово“. Поставени сж и останалитъ дарове, поднесени на влака отъ населението на с. Кочово. Времето за престоя на влака е минало. Съ обичайнитъ пожелания за „добъръ пѣтъ“, влакътъ потегли още по-важенъ, като даренъ кръстникъ на сватба. Ново мощно ура изпраща бавно отдалечаващия се влакъ.

Присъствувашитъ живо коментиратъ станалото. Просълзенъ седемдесетъ-осемдесетъ годишенъ старецъ ликува, че дѣдо Господъ го поживилъ да види и това — Кочово да има своя гара.

Следъ заминаването на влака писнаха гайди. Младо и старо, заловени за ржце, извиha кръшно хоро, такова, каквото отъ много време не е запомнено да е играно.

Наблюдателъ

Мжчно се твори, лесно се руши

с. Осмаръ. Отдавна се заговори за електрификация на селото ни, но едва тая година въпроса се сложи на сериозни обсъждания. Следъ като се дадоха известни пояснения отъ инженера при шуменската Популярна банка г-нъ Йордановъ и Директора на сжщата г-нъ Симеоновъ относно ония всички подробности, свързани съ електрификацията, и следъ като се развиha обстойни дебати между населението, преди нѣколко време, свикано специално за цельта общо годишно събрание, съ абсолютно болшинство прегърна идеята. Оставаше ни само да подиримъ срѣдства и начини за осществяване на тази добра идея. За да се тури начало на това дѣло, по инициативата на управителното тѣло на кредитната ни кооперация „Орало“, се направи

списъкъ на извънреденъ дѣловъ капиталъ за отдѣлъ „Електрификация“. И само за два дена се записаха извънредни дѣлове за повече отъ 400,000 лева, и оставаше само въ годишното събрание на кооперацията което се състоя на 19 т. м., да се опредѣли минималния размѣръ на задължителния дѣловъ капиталъ, като се даде мандатъ на управителния съветъ да проучи условията на електрифицирането и часъ по-скоро да започне строежа му.

Но уви! Всичко изведнажъ угасна, останаха само записанитъ извънредни дѣлове и то защо?

— Защото присъствуваха на събраниято „високо интелигентни личности“ като свещеникътъ на селото и единъ адвокатъ, които, вмѣсто да опишатъ на населението благата отъ тая хубава свѣтлина, следъ като ораторствуваха по цѣли часове, въ края на краищата въ заключението си казаха, че електричеството е луксъ.

Да допуснемъ само за единъ моментъ, че това е така, ние задаваме въпроса, по чие нареждане и кой е тоя кооператоръ отъ селото ни, който е поканилъ единъ на мнозина непознатъ адвокатъ отъ гр. Преславъ — г-нъ Петрушевъ и кой му е предложилъ да се бърка въ техническитъ работи и наши селски интереси. Но разбрахме, че резултатътъ отъ това „доброжелателство“ е, че се сложи ледъ въ топлата вода и работата се разстрои. Кое го накарало да стори това? Не е ли задължението къмъ единъ отъ говорившитъ — свещеникъ Димитъръ Михайловъ, който, когато говори въ това кооперативно събрание, произнесе нахални изрази.

Нашата България е хубава, но днесъ се коватъ хайдушки закони.

Молиме съответнитъ органи да си взематъ бележка отъ тоя фактъ, който ще се засвидетелствува отъ 300 души присъствуващи на събраниято. И на тоя свещеникъ, който е раздѣлилъ селото ни, да му се даде заслуженото, защото ние смѣтаме, че неговото предназначение не е да партизанствува между мирянитъ, а да проповѣдва Христовото учение. Защото, благодарение на него, селото ни отъ денъ на денъ престава да проявява и разширява стопанската и друга дейности.

Слушатели

ТРИФОНОВДЕНЪ
ВЪ ПРЕСЛАВЪ
ОБѢДА

П. Йотовъ—учителъ

ДЕНЪ НА КНИГАТА

Празникътъ на българската книга е най-голѣмиятъ и най-хубавиятъ празникъ. На този денъ се изнася на показъ българската култура, българския творчески духъ, българската душа. Книгата създаде човѣшката култура и безъ нея би се скжсала духовната нишка между поколѣнията. Не би имало културна призмственостъ, а това ще коства на човѣчеството много сили и срѣдства.

Безъ книгата човѣчеството би тжпкало на едно мѣсто. Въ нея се чувствува найосѣзателно безсмъртието на човѣшката мисль, на човѣшкия духъ. Съ книгитъ ние се срѣщаме съ духоветъ на нашитъ прадѣди. За насъ тѣ тамъ сж живи. Въ книгитъ жи-

вѣе Прометеевата искра, живѣе словото Божие. Книгата издига както обществото, така и отдѣлната личностъ. Чрезъ нея читателътъ се отдѣля отъ низинитъ на дѣлничния животъ, гдето всичко се изживѣа на дребно и възвисява до мира на творецъ. Читателътъ става ту мислителъ, ту каторжникъ и какво ли не. Вмѣква се бедната хижа на селянина, сплзтува на параходъ, слизта въ ада, — съ книгата човѣкъ става чародей-магьосникъ. Книгата ни води въ далечни страни, разкрива ни вратитъ на далеченъ животъ, оживява предъ очитъ ни загинали преди вѣкове свѣтове. Книгата е най-добриятъ другаръ. Тя изпѣлва часоветъ на самота-

та ни, сподѣля нашитъ мечти, копнежи, развлича ни, утешава ни, когато сме нажжени. И за всичко това книгата иска само да я обичаме. Но любовта къмъ книгата значи любовъ къмъ родната книга. Родната книга е, която ще ни посочи пжтя къмъ истината. Въ нея е отразенъ, най-ясно животътъ на нашия народъ; въ нея е заключена народната душа, отъ нейнитъ страници ни се усмихватъ хубавитъ кжччета на родната земя, въ нейнитъ редове звучи хубавата родна речъ. Въ родната книга е кондизирана духовната мощ на народа. Че нали тя разкри словото Божие на народа ни; нали българската книга го затвърди въ Христовата вѣра. Спаси народа отъ гибель и запази независимостта ни. Родната книга издигна пле-

мето ни предъ славянскитъ народи и занесе българския езикъ въ тѣхнитъ страни. Така българскиятъ народъ се наложи на сърби и руси и стана тѣхенъ книжовенъ ръководител. Дойдоха, обаче робски времена. Гаснѣха звездитъ по нашия хоризонтъ. Народътъ пѣшкаше подъ черна робия и книгата чезнѣше, а заедно съ нея чезнѣше и българскиятъ народъ. Но следъ петъ-вѣковно робство наново блесна звезда въ Атонъ и запали пожаритъ въ робската нощъ. Родитъ се книгата и направи чудо. Събуди заспалия народъ, влѣ му сили и го подготви за борба. Родната книга ни дари съ духовна и политическа свобода. Чрезъ нея създадохме нашата общественостъ отъ освобождението до днесъ и само тя ще ни вдѣхва

надежди за по-свѣтли дни. Само че ние, залутани въ живота, отдали се на материалното, малко време отдѣляме за нея. А това не трѣбва да бжде така. Днесъ времето е такова, че трѣбва да ценимъ родната книга, защото безъ нея нѣма да стане нашето второ възраждане. Книгитъ трѣбва да излѣзатъ отъ библиотечнитъ шкафовъ да слѣзатъ всрѣдъ масата и да намѣрятъ читателитъ си. Книгата трѣбва да стане необходимостъ, както хлѣба. Хлѣбътъ храни тѣлото, а книгата душата. Нека обичаме родната книга, нека я купуваме и четемъ, защото само така ще изпълнимъ дълга си къмъ поколѣнията! Нашата книга, макаръ и скромна, заслужава нашата любовъ, почитъ и жертва.

ПРЕСЛАВСКА ДУМА

Тарифи на обявленията:

Обяви държавни и общински по 2 лв. кв. см.
Годежни и вѣнчални по 40 лв. Некролози по 50 лв.
Неприемане имени дни 20 лв. Въ хрониката на редъ 5 лв.
Малки обявление отъ 10 до 20 лв.

Броя 1 лв. Търговски по споразумѣние
Годишенъ абонаментъ 30 лв. Излиза всѣко 1 и 15 число

КАКЪ МОЖЕ ДА ИЗГЛЕЖДА ПРЕСЛАВЪ

(Следва отъ страница 1-ва)

онъ“ и ветеринарната лѣчебница е залесено и представлява единъ хубавъ естественъ паркъ.

Продължаваме по сѣщата улица къмъ центъра на града. Разширението ѝ, което и сега съществува по регулация отъ кжщата на Калю Кулевъ К. Петровъ до тая на Митю Димитровъ Момовъ, е сѣщо измѣнено. Тамъ по сѣдната е направена съ бордюри една хубава алея за пешеходци, послана съ пѣськъ, по сѣдната на която сж посадени хубави паркови дръвчета. Отъ другата страна на тая алея е създадена една шест-метрова улица, за да обслужва двороветъ.

Пазарниятъ площадъ, тоя намиращъ се при Иванъ Дяковъ, е хубаво благоустроенъ. Посланъ добре, тротоаритъ около върхъ направени, а въ тротоарнитъ ивици сѣщо посадени дръвчета. Продължаваме нагоре. Още преди да стигнемъ при аптеката въ далечината на улицата нагоре между кжщата на Тони Чиновъ и Руси Стояновъ Спировъ се издига величествена арка, грѣйнала съ своята бѣлота златнитъ надписи по нея. Впечатлението отъ тая арка за посетителя е огромно, тъй като нейната голѣмина се увеличава въ впечатлението на зрителя поради това, че улицата се изкачва нагоре. Наближаваме сѣщата арка, въ нейния голѣмъ отворъ се очертава силуета на прогимназията, по чиято фасадна стена сѣщо грѣятъ надписи отъ позлата. Арката започва отъ тротоара и е построена по цѣлата ширина на пѣтя, съ колони по три метра широки и пет метра високи, на горната страна назжбени като крепостни стени. Въ сѣдната надъ отвора, направенъ въ барелефъ и оцвѣтенъ, се вижда стария гербъ на българитъ. На сѣщата височина на едната колона е поставенъ сегашния държавенъ гербъ, а отъ другата страна герба на Преславската община. По полето на едната колона четемъ следния надписъ: „Ако нѣкой чужденецъ дойде отъ далече и влѣзе въ Преславскитъ Симеонови дворци, той ще се очуди отъ всичкитъ великолепия и разкошъ на царскитъ дворци. И когато се върне въ своето отечество, и нѣкой го попита — какво видѣ тамъ? тогава той ще отговори: не зная какво да ви кажа, са-

мо собственитъ ви очи биха могли да обхванатъ всичката прелестъ и разкошъ (надписъ изъ шестодневна на Йоана Екзарха). На другата колона четемъ следния надписъ: „Великия ханъ Омортагъ князь отъ Бога въ земитъ кждето се е родилъ — като оставя на Плиска той построи дворецъ на Туча и уголѣми силата си спрямо гърци и славяни и построи изкустно мостъ на Туча... (надписъ отъ колоната на Омортага, намѣрена въ Царь-Крумово). Тия надписи сж написани върху бѣлото поле на арката съ букви изрѣзани отъ циментъ и боядисани въ златно. Арката е илюминирана съ разноцвѣтни крушки, които правятъ картината още по-дивна. Минаваме презъ арката. Отъ лѣвата страна виждаме великолепна постройка на клона на Б.З.К. Банка, подъ него хубава зелена градинка въ сѣдната на която съ погледъ перпендикулярно на улицата въ хубаво стълбище се издига паметника на падналитъ Преславски герои. Отъ дѣсната страна виждаме съ наново боядисани фасади единъ блокъ отъ сгради (сегашнитъ сгради на Христо Сланевъ, Ради Ивановъ, Стойчо Тоневъ и Данъчното управление). Насреща се извисява двуетажната прогимназиална сграда, а предъ нея откъмъ улицата къмъ данъчното управление една хубава тераса съ оригинални стълбища и зеленинки. Въ далечината на улицата, когато се плъзне погледа по фасадата на прогимназиалното здание, се вижда църковния храмъ който благодарение на и сега съществуващата залесеностъ, се вижда на градинката предъ него изглежда сякашъ поставенъ на зеленъ пиедесталъ. Градинката предъ църковния храмъ е потънала въ зеленина и благоухающи цвѣтя. Вижда се очертанието и на фасадата на читалището заедно съ улицата между него и църковната градинка, която е направена съ стѣпала и една голѣма тераса предъ входнитъ врати. Тая линия на тая улица, съ зданията, които преди малко описахме, е наистина много красива и всѣки единъ посетителъ, намиращъ се тамъ, остава съ впечатленията на едно много удачно благоустроено мѣсто, съ типиченъ и хубавъ градски видъ.

(следва)

По цѣлия свѣтъ Земята става по-топла

„Обсерверъ“, на основание на даннитъ, които се получаватъ отъ около 58 съветски метеорологически станции на далечния северъ и на основание на донесенията на разнитъ научни полярни експедиции идва до заключение, че земята, въ течение на последнитъ нѣколко години е станала значително по-топла и има изгледи за въ бждеще да имаме още по-горещи лѣта и по-мекки зими.

Като първо доказателство за това се явява факта, че леденитъ полета въ арктическия и антарктическия пояси се отмѣстватъ все по-къмъ полюситъ. Голѣми пасажи риби, които обичатъ топла вода сж почнали да се явяватъ масово тамъ кждето по-рано ги е нѣмало. Постепенното очистване отъ ледове на Беренговото море се наблюдава отъ всички търговски кораби, които сж попадали тамъ презъ различното време на годината.

По-рано това затопляне на земята се е обяснявало отъ ученитъ съ измѣстването на течението Голфштръмъ (топло течение, което пресича Великия океанъ Б. Р.) Но това не обяснява загадката, защото течението Голфштръмъ не може да се отрази на климата на Бафинговия заливъ и Беренговия проливъ, тъй като то не минава близо. Това се опровергава и отъ обстоятелството че сѣщото течение не може да влияе и на рѣкитъ въ Сибиръ, а се установява, че въ последнитъ 15 години тия рѣки замръзватъ все по-късно и се разтопяватъ все по-рано. Следователно, за затоплянето на земята въ последнитъ години трѣбва да има друга причина, коя е, обаче тая причина, тепърва ще има да установява учениятъ свѣтъ.

МАЛКО СМѢХЪ

Паганини и неговата цигулка

Великиятъ цигуларъ Паганини не можелъ да търпи, когато го канятъ на гости и му поръчвали да не забравя цигулката си, за да може да изсвири нѣщо. На такива концерти той гледалъ като на „възнаграждение“ за изяденото и изпитото. Единъ пѣтъ въ единъ голѣмъ италиански градъ, следъ единъ блестящъ концертъ, една високопоставена дама поканила Паганини въ дома си на чай.

— Но, драгий маестро, му казала тя, не забравяйте да вземете цигулката си?!

— Много съмъ поласканъ, госпожо, но моята цигулка не пие чай—и отговорилъ любезно Паганини.

Шепотъ на вечеринка

— До моята среща днеска съ Васъ, госпожице, моятъ животъ бѣше пустиня!

— Но отъ това не следва, драгий господине, че трѣбва да танцувате като камила!

Жестоко съмнение

— Всички ливикачи се върнаха? — бледенъ и разтревоженъ запиталъ следъ лова единъ ловецъ.

— Тѣй вѣрно, всички сме тука.

— Слава Богу, значи азъ наистина съмъ стрелялъ въ елентъ!

Веселиновско селско общ. управление

Обявление № 952

с. Веселиново 18 III 1939 год.

На тридесетъ първия день следъ публикуване настоящето въ в. „Преславска дума“ отъ 8 — 10 часа въ канцеларията на общинското управление ще се произведе публиченъ търгъ съ явна конкуренция за отдаване на наемателъ експлоатацията на скотовѣдния фондъ на с. Ришъ въ мѣстностъ „Стоянова кория“ отъ 450 декари, разпредѣлени на 90 парцели за време отъ 1 IV 1939 год. до 1 X 1941 год.

Първоначалната цена на 1 декаръ за една година 25 лв.

Залогъ за участие въ търга 10%.

Законътъ за Б. О. П. е задължителенъ за конкурентитъ. Тържнитъ книжа могатъ да се прегледатъ всѣки присъственъ день въ общинското управление.

Отъ общината

Веселиновско селско общ. управление

Обявление № 951

с. Веселиново 18 III 1939 год.

На тридесетъ и първия день следъ публикуване настоящето въ в. „Преславска дума“ отъ 8 — 10 часа въ канцеларията на общинското управление ще се произведе публиченъ търгъ съ явна конкуренция за отдаване на наемателъ експлоатацията на скотовѣдния фондъ на с. Веселиново отъ 2 парцела по 100 и 160 декари, разпарцелени на 26 парцела въ м. м. „Медина и Коджа Келеме“ за времето отъ 1 IV 1939 год. до 1 X 1941 год.

Първоначална цена на 1 декаръ 25 лв. за 1 година.

Залогъ за участие въ търга 10%.

Законътъ за Б. О. П. е задължителенъ за конкурентитъ. Тържнитъ книжа могатъ да се видятъ всѣки присъственъ день въ общинското управление.

Отъ общината

Съдия-изпълнителъ при Преславски околийски съдъ

Обявление № 83 1939 год.

Подписаниятъ Петъръ Ценовъ Мариновъ, съдия-изпълнителъ при Преславския окол. съдъ, обявявамъ на интересуващитъ се лица, че на основание протоколно опредѣление отъ 14 XI 1938 година, издадено отъ Преславския околийски съдъ, за подѣлба на наследствени имоти, останали отъ Шарбанъ Шарбановъ Рахиевъ бившъ жителъ на гр. Преславъ, между наследницитъ на сѣщия, като реално неподѣляеми, съгласно чл. чл. 807 — 831 отъ з. г. с., ще започне първата продажна следъ петнадесетъ дни отъ датата на публикуването настоящето обявление въ вестникъ „Преславска дума“ и ще свърши на онова число отъ следния месецъ, което съответствува на датата на публикацията, върху следния недвижимъ имотъ, принадлежащъ на наследницитъ на Шарбанъ Шарбановъ Рахиевъ, бившъ жителъ на гр. Преславъ, а именно:

1) Нива отъ 1.9 декари въ м. „Селище“ до сѣди: Дочо Геровъ, Еню Радусевъ и Геро Юрдановъ въ Преславско землище, съ първоначална цена 3,800 лева.

2) Нива отъ 1.5 декари въ м. „Кастоме“, въ Преславско землище, до сѣди: Димитъръ Желевъ, Борисъ Георгиевъ, К. Шарбановъ и пѣтъ, съ първоначална цена 3,000 лева.

3) Кжца въ гр. Преславъ, съ дворно мѣсто отъ 1235 кв. м., въ него построенъ навесъ и плѣзана до сѣди: рѣка, улица, Шарбанъ Цоневъ и Костадинъ Стояновъ, съ първоначална цена 20,000 лева.

Горниятъ имотъ не е ипотекиранъ къмъ никого. Ще се продава на парчета или общо. Желаящитъ да купятъ могатъ да се явятъ въ канцеларията ми всѣки присъственъ день и часъ, за да прегледатъ книгата и да наддаватъ.

Залогътъ една десета частъ отъ първоначалната цена на продаваемия се имотъ, съгласно чл. 817 ал. II отъ З. Г. С., за правоучастие въ продажната, се внася предварително въ Б. з. к. банка срещу удостоверение, което ще ми се представи.

гр. Преславъ, 27 мартъ 1939 год.

Съдия-изпълнителъ: Петъръ Ценовъ Мариновъ

Съдия-изпълнителъ при Преславския околийски съдъ

Обявление № 40 1938

Подписаниятъ Петъръ Ценовъ Мариновъ, съдия-изпълнителъ при Преславския окол. съдъ, обявявамъ на интересуващитъ се, че следъ 15 дни отъ 1. IV. т. г. до 17 часа вкл. ще се произведе въ канцеларията ми въ гр. Преславъ продажната на следния недвижимъ имотъ, принадлежащъ на Никола х. Ивановъ и Димка Николова по мжжъ Ковачева отъ гр. Варна за удостоверение вземането на Цвѣтко Якимовъ отъ гр. Преславъ и други отъ сѣщия градъ и гр. Варна, а именно:

ЕДНО ЗДАНИЕ съ две отдѣления, паянтова постройка, направена керпичъ, дървенъ материалъ и камъкъ, покрита съ цигли второ качество, заедно съ 16 (шестнадесетъ) броя прозорци съ джамове и 2 врати, въ мѣстността „Боаза“ до сѣди: отъ една страна черенъ пѣтъ, отъ друга шосе Преславъ—Върбица и Цвѣтко Якимовъ за 4480 (четири хиляди четиристотинъ и осемдесетъ) лева.

Горниятъ имотъ не е ипотекиранъ къмъ никого. Ще се продава на цѣло. Желаящитъ да купятъ могатъ да се явятъ въ канцеларията ми всѣки присъственъ день и часъ, за да прегледатъ книгата и да наддаватъ.

Залогътъ една десета частъ отъ първоначалната цена на продаваемия се имотъ, съгласно чл. 817 ал. II отъ З. Г. С., за правоучастие въ продажната, се внася предварително въ Б. з. к. банка срещу удостоверение, което ще ми се представи.

гр. Преславъ, 27 мартъ 1939 год.

Съдия-изпълнителъ: Петъръ Ценовъ Мариновъ

Продаватъ се 4 парчета лозя и авради въ землището на гр. Преславъ, а именно: въ мѣстността „Блатото“ две парчета; „Тунесецъ“ и „Каръ“ по едно парче.

Споразумѣние при Димитъръ Чаушевъ — Шуменъ книгоиздателство Спасъ Поповъ.